

Jiří ČONDL, *Kariéra a čest mlynářů na třeboňském panství v letech 1590-1740*, Diplomová práce, Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2007, 80 s.

Posudek oponenta diplomové práce

Jiří Čondl se ve své diplomové práci *Kariéra a čest mlynářů na třeboňském panství v letech 1590-1740* zabýval tématem dosud v české historiografii téměř neprobádaným – každodenním životem mlynářů v raném novověku a otázkou jejich cti. Při svém výzkumu pak využil především pramenů dochovaných ve Státním oblastním archivu v Třeboni a právě na mlynáře, kteří žili ve zkoumaném období na třeboňském panství, také zaměřil svoji pozornost.

V úvodu své práce přiblížil Jiří Čondl na základě práce s literaturou, která se zabývá touto problematikou, hospodářské poměry na panství v dané době. Jako základní časový mezník pro svoji práci přitom vyzdvihl rok 1590, kdy došlo na rožmberském dominiu k rajonizaci mlýnů, která se ve svém důsledku dotkla nejen mlynářů, ale všech obyvatel panství. Následně pak nastínil i možný vývoj kariéry mlynáře od práška až k mlynářskému mistrovi a zabýval se i různými komplikacemi, které mohly tento ideální proces narušit.

Nejcennější částí diplomové práce jsou však určitě oddíly, ve kterých se Jiří Čondl zabýval z několika úhlů konceptem mlynářské cti, přičemž se místy dostal i do polemiky s pracemi německého historika Richarda van Dülmena. Právě čest totiž byla pro raně novověkého člověka něčím nezbytně důležitým a jeho povinností bylo ji celý život chránit a bránit před případnou újmou, která mohla mít nedozírné následky. Čondl velmi správně rozlišuje i mezi ctí konkrétního mlynáře a ctí celého mlynářského cechu a zároveň zmiňuje i jejich vzájemnou provázanost. Polemizovat je proto možné s pravděpodobně příliš radikálním závěrem: „*Mlynáři se neobávali o postavení řemesla jako takového, nýbrž jen o svůj individuální život a jeho budoucnost.*“ (s. 60). Zvláště, když autor na stejné straně tvrdí, že mlynářský cech si počestnost svých členů poctivě hlídal a případný provinilec měl být okamžitě potrestán nebo vyloučen. Otázkou pro případnou diskusi pak zůstává, jakým způsobem vnímali mlynáře ostatní obyvatelé venkova a na jaké místo ho řadili ve vesnické společenské hierarchii. Podobně může být v souvislosti s konceptem mlynářské cti diskutována i problematika reflexe různých vandrovních tovaryšů, kteří byli s mlynářským řemeslem úzce spjatí. Velmi zajímavý je pak závěrečný biogram mlynáře Jiřího Šputa, který autor zpracoval za využití různých typů pramenů dochovaných ve fondu Velkostatek Třeboň.

Slabinou diplomové práce je místy její stylistika, což se projevuje řadou nejasných formulací, poněkud kostrbatých vět a souvětí, lze tu nalézt i pravopisné chyby (např. s. 8, kdy ve větě na třetím řádku chybí podmět, čímž se stává zcela nesrozumitelnou; pozn. 100, kde je

chyba v interpunkci atd.). Spíše určité nepozornosti autora je pravděpodobně možné přičíst některá jiná pochybení v hlavním textu i citacích (pozn. 10 – R. Nešpor místo Zdeněk R. Nešpor; mlynář z Ginzburgova Sýra a červů byl Menocchio a ne Menochio, podobně Alain Corbin se zabýval světem Louise-Francoise Pinagota a ne Pigamota). Závažnějším nedostatkem jsou ale poněkud nejasné Čondlovy citační zásady, v jejichž důsledku lze nalézt v textu provinění proti současnému pravopisnému úzu (psaní mě – mně, s. 37, s. 50; shoda podmětu s přísudkem, s. 58). Také v přílohách by bylo jistě lepší převést názvy vesnic a městeček do dnešní podoby (rušivě určitě působí Hrdlořezi, Nová lhota, nesjednocené psaní Dynín – Dinín apod.).

Přes uvedené nedostatky však práci Jiřího Čondla doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou **velmi dobře**.

Mgr. Jaroslav Dibelka

České Budějovice 27. 1. 2008